

silateli požadovanou. Bezvýznamnou jest i okolnost, že žalobkyně nevyrozuměla dovolatelku ihned o pojištění uzavřeném s P., neboť okolnost tato nabyla by významu teprve tehdy, kdyby byl nastal případ pojištění, krytý pojistkou a vzešlo z ní právo pro pojištěného, o němž uvědomiti pojištěného bylo by arcí povinností žalobkyně, kterýžto případ však nenastal; ostatně neprojevila dovolatelka zájmu na tom, zvěděti ihned jméno pojišťovny, pokládajíc od počátku žalobkyni za svou spolukontrahentku. Dovolatelka odvozuje proto svůj náhradní nárok z pojišťovací smlouvy neprávem a stejně tak i z čl. 380 obch. zák. Proti výkladu slov »gegen alle Gefahren« soudy nižšími brojí dovolatelka zcela bezdůvodně, neboť výklad ten kryje se s posudkem znalců, kteří uvedli, že žádná pojišťovna nepřevezme pojištění proti vytrousení zboží puklinami v bednách. Měla-li dovolatelka za to, že jest možným pojištění dále sahající než jako bylo lze mu rozuměti podle všeobecně platných podmínek pojišťovacích, měla dáti příkazem svým na jevo, že si toho pojištění přeje, jakž učinila dopisem ze dne 30. března 1920 ohledně krádeže a vyloupění. Žalující firma zachovala se podle příkazu dovolatelky pojistiti zboží po čas dopravy proti veškerému nebezpečí ve smyslu pojišťovacích podmínek všeobecných, a nelze proto činiti opodstatněnou výtku, že zanedbala péči řádného obchodníka, nepojistivši zboží také proti vytrousení a vyschnutí. Bezpodstatnou jest však také tato výtku, pokud dovolatelka spatřuje zanedbání této péče i v tom, že žalobkyně nesdělila s ní ihned pojistku neb aspoň pojišťovací podmínky a stačí v té příčině poukázati na to, co již shora bylo uvedeno. Pokud dovolatelka opřela a opírá svůj náhradní nárok také o ustanovení čl. 384 obch. zák., poukázaly nižší soudy zcela správně k tomu, že schází veškerý předpoklad pro to, zabývati se otázkou ručení speditera za meziposílatele, není-li dokázáno, že spediter ujednal s odesílatelem zboží určité sazby dopravní.

Čís. 4695.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).

Dbáti pečlivosti řádného obchodníka jest kupec povinen i ve smluvním poměru vůči svým zaměstnancům.

Není závady, by si zaměstnavatel na služné svého zaměstnance nezapočetl schodek, za který stihá zaměstnance zodpovědnost. Započetli-li v takovém případě nedbalým zjištěním schodku podstatně více, než schodek činí, zavedl zaměstnanci důvod k předčasnému rozvázání služebního poměru.

(Rozh. ze dne 17. února 1925, Rv II 721/24.)

Zalobce byl prodavačem žalované firmy a, ježto žalovaná zadržela si provisi, na niž měl žalobce nárok, zrušil žalobce služební poměr a domáhal se zaplacení provise i služného za dobu výpovědní. Oba nižší soudy žalobu zamítly, zjistiťše, že žalovaná zadržela si provisi proto, že v prodejně, svěřené žalobci, bylo zjištěno manko, na toto

manko že byla žalovaná oprávněna žalobcovu provisi si zadržeti, že tedy zadržení provise žalovanou nebylo nepřístojné (§ 26 čís. 2 zákona o obch. pom.), že žalobce neměl z příčiny zadržení provise důvodu k předčasnému zrušení služebního poměru a žalovaná že není proto žalobci tím, co požaduje, povinna. Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nelze sdíleti právní posouzení věci, jehož se věci dostalo nižšími soudy, najmě odvolacím soudem (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Není správným názor, že, shledáno-li v prodejně za žalobcova vedení manko, jest tím zadržení provise, t. j. žalobcova platu ospravedlněno, že není nepřístojné a že žalobcův nárok jest proto neopodstatněným. Pokud žalobce dovozuje, že zadržení provise bylo neoprávněno a proto též nepřístojným, protože k zadržení provise nebylo podmínek čl. 313 a násl. obch. zák. a §u 471 obč. zák. nelze mu přisvědčiti, neboť nejde o zadržení žalobcova platu, nýbrž o jeho započtení na škodu, která žalované schodkem v prodejně vznikla. Započísti tuto škodu na plat žalobcův nebylo závadným, jak rovněž mylně za to má žalobce s hlediska předpisů o obmezení exekuce na služební platy (zákon ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n.), neboť nejde ani o exekuci ani o zastavení nebo postoupení platu, ani o úmluvu uvedeným zákonem za neplatnou prohlášenou. Započísti svou škodu na žalobcovu provisi žalovaná oprávněna byla, avšak není pochybnosti, že oprávnění toto příslušelo jí toliko co do částky, odpovídající skutečnému schodku (§ 1438 obč. zák.). Skutečné manko činilo však podle zjištění nižších soudů toliko 2.406 Kč, žalovaná zadržela však celou provisi 3.370 Kč 24 h, tedy o 964 Kč 24 h více. K zadržení (započtení) této částky žalovaná oprávněna nebyla. Započtení této částky bylo nejen neoprávněno, nýbrž nepřístojno. Částka ta není nepatrnou a u žalobce zvlášť padala na váhu, kdyžť z ní měl hraditi také režii (nájemné, náklady na udržování skladu atd.). Omlouvati se tím, že nevěděla, že manko činí toliko 2.406 Kč, žalovaná nemůže. Nemůže zejména poukazovati na to, že schodek vypočten byl na 7.001 Kč. Tak bylo ovšem manko původně vypočteno, ale výpočet ten nebyl správným. Opomenuto bylo započítati žalobci 17 párů bot v ceně 1.683 Kč a chybná byla též, jak se ukázalo, položka »snížení cen«. Jak zjistil zaměstnanec žalované Josef Š., činil vlastně schodek 2.806 Kč, správně podle znalců činí toliko 2406 Kč. Zjistiti pravý stav manka, jak bylo závčas možno, bylo však povinností žalované jako pečlivého a obezřetného obchodníka (čl. 282 obch. zák.). Povinnost pečlivosti a obezřetnosti neukládá zákon obchodníku pouze jen pro venek, nýbrž zajisté i vůči jeho zaměstnancům. Povinnost tuto měla žalovaná v tomto případě tím více, že jednalo se o služební plat a o věc tak závažnou jako jest zadržení platu. Neznala-li žalovaná pravého stavu manka, nemůže se tím omlouvati a vzhledem k tomu, jakož i vzhledem k shora uvedeným okolnostem nutno uznati zadržení svrchu uvedené částky provise žalobcovu a setrvání na něm přes to, že žalobce

vyplacení svého platu se domáhal, krom toho, že bylo neoprávněné, též za nepřístojné (§ 26 čís. 2 zák. o obch. pom.). Tím byl dán žalovanou žalobci podle právě uvedeného místa zákona důvod k předčasnému zrušení služebního poměru a žalovaná jest podle Šu 29 zákona o obchodních pomocnících žalobci zodpovědna. Nižší soudy, neuznavše tak, jak bylo uvedeno, a zamítнувše ze shora uvedeného důvodu žalobu, pochybily (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Ostatně důvod, pro který byla žaloba nižšími soudy zamítnuta, mohl býti důvodem toliko pro zamítnutí nároku na náhradu provise za výpovědní dobu, nikoli důvodem pro zamítnutí žaloby o zaplacení provise, pokud tato zjištěné manko převyšuje. Rozhodnouti však o věci se ještě nedalo. Nižší soudy nezabývaly se totiž při svém stanovisku přiměřeností požadované náhrady 10.458 Kč 24 h. Žalovaná ji popřela a vedla v tom směru důkazy.

Čís. 4696.

Majitel lázní ručí za úraz, jenž byl způsoben tím, že výtopná tělesa byla přístupna doteku. Lhostejno, že podnik byl úředně schválen.

(Rozh. ze dne 17. února 1925, Rv II 763/24.)

Žalobkyně, dotknuvši se nechráněných výtopných těles v lázních žalované obce, byla popálena. Žalobě o náhradu škody procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Soud odvolací vyhověl odvolání žalované a zamítl žalobní nárok podstatně z toho důvodu, že zařízení lázní, jak nesporno, bylo příslušným správním úřadem schváleno, čímž prý bylo úředně zjištěno, že vyhovuje požadavkům bezpečnosti obecnstva, lázní používajícího. Žalovaná byla tím tedy oprávněna, uvést lázně v tomto stavu do obecného užívání, aniž by ji stihala zodpovědnost za případný úraz, při tom se udavší. Odvolací soud uvádí dále, že žalobkyně vstoupila do prostoru, který jest omezen balustrádou a kde neměla co činiti, a že se popálila o ohřevná tělesa při tom, jak se při nich sehnula pro mýdlo, jež jí upadlo. Tím, že vstoupila do prostoru za balustrádou, který neslouží účelům koupajícího se obecnstva, jednala prý na svůj vrub a, opominula-li zachovati při tom náležitě opatrnosti, nese sama škodlivé následky. Odvolací soud nemá za nutno zkoumati, zda si žalobkyně úraz přivodila vlastním zaviněním či náhodou, pro vyproštění žalované obce ze závazku stačí, že jí nelze přičísti nijakého zavinění. S rozhodnutím tímto souhlasiti nelze a dovolatelka napadá je právem dovolacími důvody Šu 503 čís. 3 a 4 c. ř. s., vytýkajíc tvrzení, že žalobkyně vstoupila do prostoru balustrádou uzavřeného, protispisovost a ostatním názorům vadnost právního posouzení. Jak z výsledků místního ohledání a z náčrtku o něm zhotoveného vysvítá, jsou balustrádou opatřeny (zajištěny)